

Μέρος δεύτερο

Ταξίδι στην Αμαζονία του Ισημερινού

Γράφει: Γιάννης Φίλης - 21 Ιανουαρίου 2014 9:53 πμ - [Σχολιάστε](#)

Το υπέδαφος του Γιασουνί περιέχει περίπου 850 εκατομμύρια βαρέλια πετρελαίου. Η εξόρυξή του συνεπάγεται τη διάνοιξη δρόμων, την παράνομη υλοτομία και τη ρύπανση μέσα στο παρθένο δάσος.

Για να προστατευτούν οι ιθαγενείς και να αποφευχθεί η περιβαλλοντική καταστροφή, η κυβέρνηση του Ισημερινού ζήτησε από τη διεθνή κοινότητα το 2010, 3,6 δισεκατομμύρια δολάρια για τα ερχόμενα 13 χρόνια. Θα απαγόρευε αντ' αυτού του ποσού την εξόρυξη πετρελαίου, η καύση του οποίου θα ελευθερώσει στην ατμόσφαιρα 400 εκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα που προκαλεί την κλιματική αλλαγή (παγκοσμίως κατ' έτος ελευθερώνουμε περίπου 9 δισεκατομμύρια τόνους άνθρακα στην ατμόσφαιρα). Τον Οκτώβριο όμως του 2013 το κογκρέσο του Ισημερινού ενέκρινε με συντριπτική πλειοψηφία την εξόρυξη πετρελαίου στο Γιασουνί, επειδή «η διεθνής κοινότητα δεν βοήθησε επαρκώς τη χώρα».

Ο πρόεδρος Ραφαέλ Κορρέα διατείνεται ότι έτσι θα εξοικονομήσει 20 δισ. δολάρια για να καταπολεμήσει τη φτώχεια στη χώρα. Καθώς είπε ο πρόεδρος, η διεθνής κοινότητα τους πρόδωσε, αφού υποσχέθηκαν αρχικά 116 εκατομμύρια δολάρια και έδωσαν μόνο 13.

Ο Εκτωρ, ο ξεναγός μας, λέει ότι αυτό είναι ψέμα. Στην πραγματικότητα η κυβέρνηση ήθελε να έχει τον απόλυτο έλεγχο των χρημάτων, ενώ οι δωρητές ήθελαν να γνωρίζουν πώς διατίθενται οι δωρεές τους. Λέει ακόμη ότι ο πρόεδρος ήδη από το 2010 είχε έτοιμο το σχέδιο για την εκμετάλλευση του Γιασουνί και απλώς περίμενε την αφορμή.

Πολίτες, ιθαγενείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις αντιτίθενται στην εκμετάλλευση του πάρκου αλλά η κυβέρνηση με νόμους που πέρασε πρόσφατα εμποδίζει τις διαμαρτυρίες. Για να αναγνωριστεί μια ομάδα ή οργάνωση πρέπει με προεδρικό διάταγμα να εγγραφεί επισήμως στον δημόσιο τομέα, αλλιώς μπορεί να θεωρηθεί απειλή για την κοινωνική ειρήνη με ποινικές συνέπειες. Πολλές ομάδες ιθαγενών που ζουν στη ζούγκλα δεν είναι εγγεγραμμένες και οι διαμαρτυρίες τους εύκολα μπορούν να θεωρηθούν ότι παραβιάζουν το διάταγμα. Τον Ιούνιο του 2013 πέρασε ένας

νέος νόμος για τις επικοινωνίες που πολλοί τον αποκάλεσαν “νόμο φίμωτρο”. Σύμφωνα με αυτόν, η κυβέρνηση μπορεί να παρέμβει κατασταλτικά, όταν κάποιες ειδήσεις “δεν είναι επιβεβαιωμένες”.

Δυτικά από το Γιασουνί, η εξόρυξη πετρελαίου έχει ως συνέπεια την ανεξέλεγκτη υλοτομία με τη διάνοιξη δρόμων και ορατή με το μάτι ρύπανση. Η Chevron/ Texaco έχει ρυπάνει την περιοχή με 18 δισεκατομμύρια γαλόνια τοξικών αποβλήτων και 17 εκατομμύρια γαλόνια αργού πετρελαίου. Μεταξύ των ετών 2.000 και 2.008 έχουν καταγραφεί 1.400 διαρροές πετρελαίου από την κρατική “Petro Ecuador”. Στην περιοχή ζουν οι Γουαοράνι (Waorani) που ως το 1930 ήταν κυνηγοί – συλλέκτες του δάσους. Με την έλευση των εταιρειών πετρελαίου και των ιεραποστόλων η ζωή τους άλλαξε. Γρήγορα ανακάλυψαν ότι ο σύγχρονος πολιτισμός συνοδεύεται από τη διάνοιξη δρόμων στο παρθένο δάσος και την ολοκληρωτική αλλοίωση του περιβάλλοντος, της κουλτούρας και του τρόπου ζωής τους.

Ο Κορρέα λέει ότι μόνο το 1% του Γιασουνί θα θιγεί από τα πετρέλαια. Στην πραγματικότητα το μεγαλύτερο μέρος θα πληγεί από τους αγωγούς, την επίγεια και εναέρια κυκλοφορία και τη συνήθη ρύπανση που συνοδεύει τέτοιες δραστηριότητες. Στις 17 Ιανουαρίου 2014, το έγκυρο περιοδικό “Science” δημοσίευσε επιστολή στην οποία καταγγέλλεται η πετρελαϊκή

πολιτική της κυβέρνησης ως επωφελής για τις εταιρείες πετρελαίου και επιβλαβής για τον Αμαζόνιο και τους ιθαγενείς. Η οργάνωση “Fundación Pachamama” για την προστασία του περιβάλλοντος και των δικαιωμάτων των ιθαγενών διαλύθηκε από την κυβέρνηση στις 4 Δεκεμβρίου 2013 επειδή υποτίθεται ότι μέλη της παρενοχλούσαν υψηλόβαθμα στελέχη πετρελαϊκών επιχειρήσεων και, κατά την κυβέρνηση Κορρέα «απειλούσαν την ασφάλεια της χώρας».

Πήγαμε με το πλοiάριο σ' έναν παραπόταμο για περίπου μια ώρα και μετά πεζοπορία δύο ωρών στη ζούγκλα. Ψάξαμε πρώτα για το ανακόντα της περιοχής που είχε εντοπιστεί την προηγούμενη ημέρα στο νερό, αλλά δεν σταθήκαμε τυχεροί. Είναι κάπου 6 μέτρα και το είχαν πιάσει παλιότερα στα δίχτυα. Αρκεστήκαμε μόνο στις φωτογραφίες του μεγαλειώδους φιδιού. Στο τροπικό δάσος του Ισημερινού το κλίμα είναι ευχάριστο. Η θερμοκρασία συνήθως δεν υπερβαίνει τους 30 βαθμούς Κελσίου, αλλά όταν βγαίνει ο ήλιος από τα σύννεφα, καίει επειδή οι ακτίνες του χτυπούν κατακόρυφα.

Συναντήσαμε ένα πολύ σπάνιο και μοναχικό τεράστιο πουλί, τον φωνακλά με το λοφίο (horned screamer). Ωραίο πουλί, 90 εκατοστά ύψος, με μεγαλοπρεπή πτήση και λοφίο στο κεφάλι. Ο Εκτωρ είπε ότι είναι πολύ σπάνιο να το συναντήσει κανείς στον Αμαζόνιο και πολλοί φανατικοί παρατηρητές πτηνών θα έδιναν άνετα χίλια δολάρια για την εμπειρία.

Σ' ένα δέντρο βρήκαμε μία τεράστια χωματίνη φωλιά από σφήκες με διάμετρο ενός μέτρου. Ο Εκτωρ είπε να φωνάζουμε

με το τρία “μαρς”. Μετά το στεντόρειο πρόσταγμα ακούσαμε μέσα από τη φωλιά τον ρυθμικό ήχο στρατιωτών σε παρέλαση. Ξυπνήσαμε τις σφήκες και κουνούσαν ρυθμικά και συγχρονισμένα τα φτερά τους βγάζοντας τον ήχο από άρβυλα σε βηματισμό.

Συνεχίζεται